

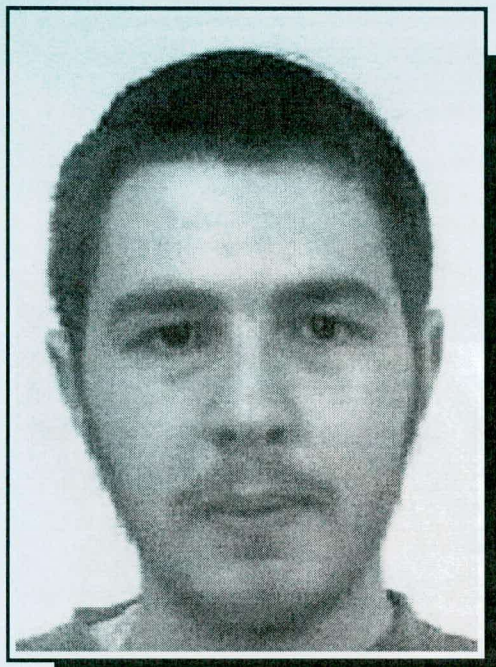
ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

מ.א. 5241609

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל
בן 21 בנפלו

בן אלנה וגרגורי

נולד ב-י' באלול תשל"ז, 20/8/1977

נפל בעת שירותו

ב-כ"ה בתמוז תשנ"ט, 9/7/1999

שרת בחיל התותחנים

יחידה: גד"ב 7042

נקבר בירושלים - הר הרצל

אזור: 4, חלקה: 9, שורה: 05, קבר: 10.

קורות חיים

בנם הבכור של הלנה והירש (גרגורי). נולד ביום ו' באלול תשל"ז (20.8.1977) בברית המועצות, אח לשלמה ולרחל.

המשפחה הייתה "מסורבת עלייה" במשך כמה שנים; ונתן, על אף גילו הצעיר, היה מאוד מעורב במהלכים של הוריו לקראת העלייה לישראל. בילדותו היה מספר לכולם כי למעשה הוא היה אמור להיוולד בישראל, אם כי לא ידע מהי ישראל ובעצם ההצהרה הייתה סכנה מפני השלטונות.

בשנת 1987 בהיותו בן עשר עלתה משפחת אקסלרוד לישראל. נתן לא הכיר אף אות בעברית, אך למד מהר מאוד וכבר במבחן הראשון שלו קיבל את הציון 100. משחר ילדותו היה תלמיד שקדן ומצטיין. הוא התרגל לדבר בעברית ספרותית וזכה למחמאות על שפתו העשירה.

המשפחה השתקעה בירושלים וכאן למד נתן בבית ספר "פיקר רמות" מכיתה ד' עד ו'. אחר כך עלה לחטיבת הביניים "נווה יעקב" בשכונת נווה יעקב, וממנה המשיך לשיבה התיכונית "חורב" מכיתה ט' עד י"ב. הרב מוטי אלון שהיה המחנך של נתן בכיתה ט' סיפר עד כמה היה מופתע שעולה חדש היה בין היחידים שקיבלו 100 בסוף השנה.

פעם מצא ספרים ישנים שזרקו מספריית התיכון, הוא הרים ספר פסיכולוגיה באנגלית, חזר הביתה ולמד אותו לבד. מאוחר יותר עזר לחבר לעבור את בחינת הבגרות בפסיכולוגיה בזכות הידע שצבר כשלמד מהספר.

נתן אהב לקרוא ולכתוב. בכיתה ה' כבר כתב שיר באורך שלושה עמודים ושר מול תלמידי בית ספרו. גם בצבא הוא הרבה לכתוב. בתקופת השירות הצבאי כתב שיר תגובה לשיר

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל

בשם "שומר העיר לוז" (עיין סוטה מו:) שכתב חברו, פנחס רוט. שני השירים נכתבו במגדל שמירה במבוא שילה: "על הציפורים העפות יש זמן להתבונן לשומר על לוז / ועל נוסעי המכוניות. / יש לו זמן לתהות / על קנקניהם הם / והאם שלו שלם. / יש לו זמן לדבר עם האלוקים / ואילו הם מדברים / רק עם אבק הדרכים. / וכשצריך לומר 'בואו חשבון' / הוא יחשב דרכיו מתוך ניסיון / והם ימשיכו בדרכם בלי לעצור / כי בשבילם להסתובב / זה הרי ביזיון."

נתן השאיר אחריו כתבים רבים בנושאים שונים. את המאמר "המשל מהתבואה – קושיה ותיורוץ", השלים לכבוד <http://www.etzion.org.il/dk/1to899/713da> -HYPERLINK "fnBo" \l "f.htm" יום ההולדת של חברו בנימין. במאמרו דן נתן בסיפור קצר של רבי נחמן מברסלב ובאפשרות ליישם את המסר בימינו. גיבורי הסיפור הם המלך ויועצו. המלך מבקש פתרון: "כאשר אני חוזה בכוכבים רואה אני שכל התבואה שיגדל בשנה הזאת מי שיאכל ממנה יהיה נעשה משוגע." יועצו מציע לאכול מן התבואה אך לצייר אות על המצח. נתן מצא, כי "תפקידו של האות ושימושו: הם יזכרו, בהיטם בו, שהתנהגותם משונה, ויהיה אסור להם להיגרר אחריה לגבי דברים אחרים (אסור להם לראותה כדרך ארץ הנכונה). לפי ההבנה השנייה, מהותם אכן תשתנה בעת האכילה. האות יספר להם מה עליהם לעשות כדי שגם במהותם החדשה תהיה דרכם נכונה, כי הרי כל מה שמגדיר נורמאליות זו ההתנהגות. האות לא יהיה תזכורת למצב הנוכחי אלא המקפצה למצב הראוי – הרפואה... מסקנה אחת ישנה מהסיפור למציאות בת ימינו, והיא לגבי היחס אל החברה החילונית. חברה זו מהווה לכאורה 'סטייה' וכמעט 'כל העולם' לוקה בה. מהסיפור שומעים אנו קריאה שלא להתבדל, אלא ללכת איתה, אבל בד-בבד עלינו להסתכל תדיר על האות החקוק על מצחנו." הוא נהנה לבלות זמן מול המחשב, אהב לקרוא ספרים בעברית וברוסית. ואף שהיה זכאי כעולה להקלות בתיכון ובבגרות הוא ויתר עליהן וניגש למבחנים כ"ישראלי" לכל דבר – והצליח מאוד. מילדותו הוא נמשך למפות, כשרק הגיעו ארצה, ביקש מהוריו לקנות לו מפה של ירושלים, מפה ששינן בעל פה. כשהיה תלמיד תיכון אהב לטייל בארץ תוך ניווט בעזרת מפות, או לטייל בתוך ערים בעזרת מפת הרחובות. כנער צעיר היה נוסע באוטובוסים שונים מנקודת ההתחלה של הקו ועד נקודת הסיום, תוך שהוא עוקב אחר המסלול בעזרת מפת העיר ירושלים.

נתן השתלב בחברה הישראלית בטבעיות ותמיד הרגיש שייך. קשיי השפה לא היוו עבורו מכשול בתחום החברתי, הוא היה תמיד מוקף חברים ומאושר. החברים מספרים שהוא רשם ביומנו את ימי ההולדת של כולם ודאג לברכם, כדי לתת לכל אחד הרגשה שאכפת ממנו ושחושבים עליו. נתן היה אדם שכולו טוב. מעולם לא עשה רע לאף אחד והקפיד שלא לדבר לשון הרע על איש. פנחס חברו סיפר: "נתן היה אדם מיוחד מאוד, עם רוח עצמאית ונשמה בוערת. הוא בלט באופק שאיפותיו הרוחניות ובדאגה אין-סופית לזולת." בירושלים עירו המשיך נתן את לימודיו בשנתיים שלאחר התיכון, ב"ישיבת הכותל", ואז עבר לישיבת "הר-עציון" שבאלון שבות, למשך שנתיים נוספות.

במסגרת הלימודים בישיבת ההסדר התגייס נתן ב-25 ביוני 1996 הישר לטירונות תותחנים. הוא שירת כלוחם בחיל התותחנים משום שהיה לו פרופיל 72, וזו היחידה הקרבית ביותר שאליה יכול היה להגיע. באוקטובר התחיל קורס רובאי 03, בנובמבר – קורס תותחן רוכב, ובאפריל 1997 עבר לתותחן דוהר. הוא שירת ברצועת הביטחון בלבנון בגד"ב (גדוד בינוני).

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל

נתן היה בחור צנוע ביותר, והיה גאה מאוד בהיותו לוחם בצה"ל. הוא מעולם לא התלונן על דבר, וגם בשירותו הצבאי – שירות שראה כזכות וכחובה – לא היה מקום מבחינתו לתלונות. הוא היה חייל טוב ומשקיען, ומעולם לא נענש. חבריו מספרים שתמיד התנדב לעבודות הניקיון ה"משביזות" שיש לבצע בתותח. כהרגלו הוא היה חבר מצוין שדאג לכולם, ובחג סוכות בנה סוכה לשימוש כל חיילי הסוללה. נתן סבל מקשיים פיזיים ובריאותיים ובמהלך אחד המסעות אף התעלף ונשלח לאשפוז בבית החולים. הוצע לו לקבל פטור מהשירות הקרבי, אך הוא מעולם לא הסכים לוותר עליו.

ביום שישי, שצפוי היה להיות חם במיוחד, יצא נתן לטיול בנחל ערוגות עם קבוצת חברים מהישיבה. לקראת הצהריים, בחום של ארבעים מעלות ומעלה, חש נתן ברע והתמוטט עקב התייבשות. בקבוצה היה חובש קרבי שניסה להגיש עזרה ראשונה, אך נתן נפטר במקום. טוראי נתן אקסלרוד נפל בעת שירותו ביום כ"ה בתמוז תשנ"ט (9.7.1999), והוא בן עשרים ושתיים בנפלו. הוא נטמן בבית העלמין הצבאי שבהר הרצל בירושלים. הותיר אחריו הורים, אח ואחות.

הספידו הרב ליכטנשטיין משיבת "הר-עציון": "המדבר הוא סמל החיפוש והחיזור. אתה היית בין המחפשים; המחפשים את הקב"ה, המחפשים חיים, המחפשים אמת... המחפשים מים כדבר הפשוט מכול, דבר שכמו התורה, מונח וכל הרוצה יבוא וייטול – הפקר לכול, ויקר מכול. חיפשת בעמל וביגיעה... במסירות נפש פשוטה כמשמעה, ובעזרת תמיכה מופלאה שקיבלת ממשפחתך, הספקת והצלחת להתקדם יפה. לא הרפית, תמיד חיפשת לבנות ולהיבנות. בנית את עצמך בעשר אצבעותיך, תמיד היית בעל שאיפה ובעל חיפוש. גם כשהיית צמא, לא עייפת. שילבת בתוכך מצד אחד נימה של תמימות, שלמות עם דרכי וערכי העולם שבתוכו היית, ומצד שני התאמצת לשלב את נתיבך האישי, כולל פן חסידי ואפילו מיסטי בתוך אותו עולם. היה בך משהו שאמנם דומה למים ולחיפוש אחר מים... באת לקנות תורה וקניית. באת, בעלייה עצמה ובהמשכה, לקנות את ארץ ישראל, וקניית. אבל באותה ארץ גם נקנית – נקנית על ידה... להורים השכולים אין מילים בפי, שאוכל לשכך את הכאב. איבדתם לא רק בן בכור. איבדתם בן שבאישיותו ודרכו הגשים את חלומותיכם ואת מאווייכם. איבדתם בן, שהיה עמוד שדרה, עמוד ענן ועמוד אש, בן הבית שהוביל ופילס דרך לצעירים יותר, שאמורים ללכת בדרכו, ובע"ה ילכו בדרכו."

הספידו דב דניאל, חברו: "נתן היה אדם מורכב מדי מכדי שנוכל לתאר אותו בתכונה זו או אחרת, אך מכלול תכונותיו יצר דמות של אדם יקר. נתן הסתכל בעולם שמסביבו ולקח בו עניין. לא הייתה זו סקרנות כללית בלבד, הוא התעניין בפרטי הפרטים של כל דבר. עוד מימיו בבית הספר, במקום לצייר טירות, סוסים ואבירים, נתן צייר מערכות סבוכות של כבישים עם נתיבים והסתעפויות, צמתים ומחלפים מתוחכמים. נתן דאג לדעת את הפרטים הקטנים ביותר שאף אחד אחר לא היה בקיא בהם אפילו כשהנושא נראה טריוויאלי ושולי. חבריו ידעו שאם נאלצו להגיע לרחוב זה או אחר בעיר מסוימת, האדם שידע איפה נמצא המקום ומהו האוטובוס שאליו מגיע, היה נתן. אך נתן לא גמר אומר באיסוף הפרטים. כל נושא שלמד או חקר בצורה יסודית הוא היה מסכם בצורת מאמר, כך שיהיה לו מסמך שראוי להפצה, לא מפני שהתעתד להפיץ אותו, אלא משום שפשוט כך הדרך הנכונה לגבש את הפרטים שנצברו ולעבד את האינפורמציה שנרכשה. היה זה חלק מראיית עולמו של נתן. הוא ראה כל דבר בהקשרו הרחב יותר, תמיד ראה את התמונה

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל

הגדולה. לכל שאלה שנתן נשאל, היה פותח את התשובה בפתיחה האופיינית לו, 'תראה', שיוצאת מפיו בהגייה המיוחדת לו. מיד היה השואל יודע שאין הוא עומד לקבל תשובה פשטנית ואף לא תשובה פשוטה וישירה אלא פרישה רחבה של הנושא על מרכיביו עם ניתוח מפורט, מדוקדק ומעמיק... הצד השני באישיותו... היה הפן המוסרי... נתן היה מהרהר רבות בענייני מוסר. בשנה שעברה ניסה להתחיל חוג מוסר, פורום שבו יתכנסו בחורים וידונו בבעיות מוסר. לא בעיות תיאורטיות ולא מוסר אישי, נתן רצה לשפר ולתקן בעיות מוסריות ציבוריות שראה בישיבה. כולם זוכרים איך מדי פעם היה ניגש ומזכיר לנו שלאחד החברים יש יום הולדת ומן הראוי שניגש אליו ונאחל לו מזל טוב. רק בלילה שלפני הטיול ניגש נתן אל אחד מחבריו עם חיוך מלא סיפוק, ואיחל לו, במעין חגיגות רשמית, מזל טוב על יום הולדתו העשרים ושלושה (אף ניסה לתת לו עשרים ושלוש כאפות לכבוד המאורע). הדאגה הזאת לפרט, לחיוך של האדם שבטוח שאף אחד, בישיבה הומה, מלאה אנשים עסוקים, לא יזכור את יום הולדתו – הדאגה הזאת הבליטה את המוסריות המיוחדת של נתן. אך מידה זו אף תאמה והשלימה את צדו האינטלקטואלי של נתן... יש דברים שדרושים בעולם והם צריכים להיעשות כדי שהתמונה תהיה מושלמת. נתן היה מי שדאג שהתמונה תהיה שלמה... נתן היה מן הוותיקין, הוא רצה להיות האדם שמגבה את המשכים. כך, אם חס ושלום, לא יקום המשכים בזמן, לא יתבטל מניין הוותיקין. ברם המצווה שהיה מקפיד עליה, שהייתה כה אופיינית לו, הייתה הקפדתו להיות העשירי למניין. זו המצווה שמהותה היא להוות את הנדבך האחרון, להשלים את החסר, לקיים את המניין. זה היה נתן כשהיה קם ושומר לבוקר ונפשו לה'."

אריאל ביר, חבר נוסף, כתב דברים לזכרו: "זכיתי וזכתה הישיבה להסתופף במחיצתו של נתן שלנו, אדם שהחוכמה החייתה אותו. הסקרנות והצימאון לחוכמה, בינה ודעת בכל תחום שהוא, היו דברים מפליאים ביותר אצל נתן שלנו. כמעט כל חבר היה יכול לדבר עם נתן על כל נושא שהוא, ותמיד היה לנתן מה להוסיף, להעיר ולהאיר... הדאגה והרגישות לפרט, לכל אחד ואחד, הייתה בנפשו. מי שזכה להכיר מקרוב את נתן ידע עד כמה הוא נתן את לבו לנושא, אך מי שלא זכה להכירו כל כך מקרוב לא שם לבו לזאת, בגלל הדרך המיוחדת שבה נהג נתן לעשות דברים אלו. נתן נהג לקרוא לכל אדם בשמו הפרטי, כיוון שלדעתו פנייה כזו לאדם היא יותר אישית ולבבית. נתן דאג תמיד שלעת מצוא החיוך יהיה נסוך על פניו, חיוך שאפילו האדם המסכן בעולם לא יכול להתעלם ממנו, וכאשר נוסף לחיוך זה צחוקו המתגלגל – נמחתה כל דמעה ונסו יגון ואנחה. נתן היה מסתופף הרבה גם בחברת הצעירים בישיבה, התלמידים שעדיין לא מצאו את מקומם בה, והוא דאג לתת להם הרגשה של כבוד עצמי ושייכות לישיבה... זו הייתה דרכו של נתן, לעשות דברים קטנים שלא עושים הרבה רושם אך דורשים המון מחשבה ואכפתיות. דברים שיוצאים מלב ענק של זהב, נכנסים לתוך לבו של כל אדם ומתפשטים בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. אך, כאמור, נתן ידע גם ידע להסתכל על החיים בצורה יותר כללית וגדולה. נתן לא השאיר רעיונות אלו אצלו – הוא ניסה לשפר את פני החברה. נתן ניסה לרתום אנשים בישיבה לפועלו מתוך רצון לשפר את האווירה החברתית בישיבה... לא הרבה אנשים זוכים לראייה כה מורכבת של החיים, להסתכלות כה מעמיקה ואמיתית."

חבריו סיפרו שבתקופה האחרונה לחייו העלה נתן על הכתב תכנית חינוכית מפורטת בנושא חינוך הנוער. הוא היה בקשר עם מזכ"ל "בני עקיבא" ועם ראש ישיבתו, הרב מוטי

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי אקסלרוד נתן ז"ל

אלון, כדי ליישם את התכנית.

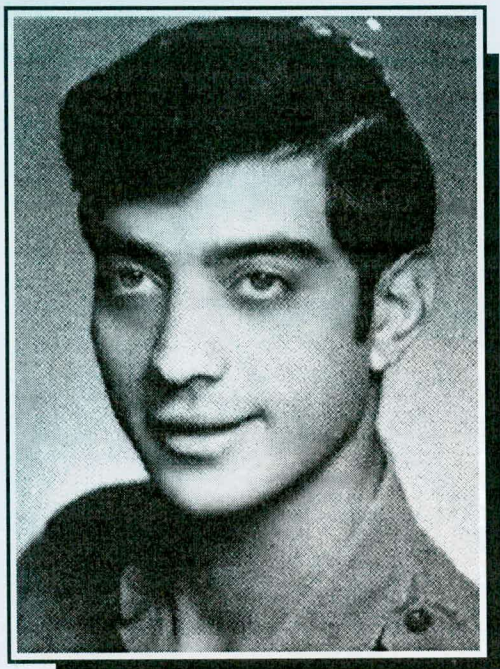
ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

מ.א. 2053072

רב"ט בן חמו ניסים (מקס) ז"ל

רב"ט בן חמו ניסים ז"ל
בן 21 בנפלו

בן חנה ומסעוד

נולד במרוקו - קזבלנקה

ב-י"ג בשבט תש"ט, 12/2/1949

התגייס ב-יולי 1968

נפל בעת מילוי תפקידו

ב-ב' בטבת תשל"א, 30/12/1970

שרת בנח"ל

יחידה: 905

מקום נפילה: מפולת - נאות הכיכר

באזור: בקעת הירדן

נקבר בחיפה

אזור: ב, חלקה: 1, שורה: 1.

קורות חיים

בנם בכורם של מסעוד וחנה. נולד ביום י"ג בשבט תש"ט (12.2.1949) בקזבלנקה שבמרוקו ולמד שם בבית-הספר היסודי "אליאנס", שיועד ליהודים בלבד. ביתו היה בית מסורתי ושומר מצוות. הוריו שכרו לו מורה לעברית וכבר מצעירותו נקשר לדת ישראל. ניסים היה בן טוב ומקשיב להוריו ולמוריו ועשה כמצוותם בהבנה ובכבוד ראש. וככל שגדל הלכה ורבחה הנחת שהוריו ראו ממנו. בשלהי שנת 1961 החליטה המשפחה לעלות לארץ ולמרות הסכנות הכרוכות בכך שמה המשפחה את בטחונה באלוהי ישראל ואחרי טלטולים רבים הגיעה לארץ והשתקעה בקרית אתא. ניסים נתקבל לכיתה ו' בבית-הספר היסודי - "גיבורי ציון" שבמקום ולמד שם שנתיים ואחרי כן למד בכיתה ח' במוסד "שדה חמד" בראשון לציון. ניסים החליט לשלב בלימודיו התיכוניים גם מקצוע ולכן הלך לישיבה המקצועית "מרום ציון" בבית וגן בירושלים. תחילה התקבל למחלקת ה"אופסט" ולאחר זמן מה עבר למקצוע הנגרות. בתקופת ארבע השנים בירושלים השקיע ניסים את מרצו וכוחותיו בתורה ובעבודה כדי להגשים את שאיפותיו, ואמנם הצליח יפה בבחינות הגמר.

בשעות הפנאי ובחופשותיו עסק ניסים בעבודות שונות בבית וסביבו, כי מטבעו לא יכול לשבת בחיבוק ידיים ורצה לעזור להוריו ככל האפשר. אך הוא לא הסתפק במקצוע שקנה לו ותיכנן להמשיך את לימודיו אחרי שחרורו מצה"ל, בטכניון העברי בחיפה, כדי להשתלם בשרטוט. גם בחברה, במשפחה ובבית הצטיין במידותיו התרומיות. תמיד נהג לעזור לחבריו ללימודים, גם בלימודים וגם בשטחים אחרים. הוא אהב וכיבד את בני משפחתו ואת קרוביו. יחסו להוריו היה תופעה שאין רבות כמותה. הוא העריך אותם היה משתדל לעשות את כל מבוקשם, כדי לשמחם ולגרום להם נחת רוח וסיפוק, הוא אהב את הארץ והרבה

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

רב"ט בן חמו ניסים (מקס) ז"ל

לטייל בה כדי להכיר כל פינה ופינה בה וללמוד על כל דבר בעל ערך היסטורי. ניסים גויס לצה"ל בסוף יולי 1968 והתנדב לשרת בנח"ל. בתקופת הטירונות עשה ברצון כל מה שהוטל עליו ובמכתביו ביקש שלא לדאוג לו וכי אצלו "הכל טוב, בעזרת השם". אחרי כן נאלץ לעזוב את חבריו ואת הגרעין ולצאת לקורס מ"כים. גם בקורס זה עשה הכל ברצון, ללא טענות ודרישות. לאחר הקורס חזר הביתה כשעל זרועו מתנוססת דרגת הרב"ט. למרות הצלחותיו והתקדמותו בצבא, נהג ניסים צניעות וענוה. הוא לא התרברב ולא התהדר וכשבא הביתה היה נוהג לפשוט את מדיו ולהיות כאחיו. הוא חזר מהקורס כמפקד כיתה בבסיס טירונים ועשה שם קרוב לשנה. ניסים דאג לפקודיו והתחבב עליהם. הוא היה מיישב סכסוכים בין חיילים ובין מפקדים, תודות להשפעתו הרבה בקרב כולם. כאשר היה בקורס צניחה, לא רצה שהוריו ידעו על כך שמא ידאגו לשלומם, ולכן שמר את הדבר בסוד. אחרי הקורס בא הביתה כשעל חזהו כנפי צניחה, ושוב התנהג בצניעות ולא סיפר "נפלאות". אחרי כן נפתחה תקופה חדשה בשירותו, כשהועבר לנאות הכיכר בערבה, מקום שם האחריות והסכנה היו מרובות בגלל הקרבה לגבול ולאויב. בלילות הארוכים היה עושה עם פקודיו סמוך לגבול כדי לחסום את הדרך בפני המחבלים. הוא שאף שהצוות שלו יהיה מוכן תמיד ודרך לקראת האויב. במרדפים היה הוא ראשון, שכן היציאה לפעולה מבצעית גרמה לו אושר ממש. למרות הקשיים והתהפוכות בתפקידו נהג ניסים לכסות את ראשו בכיפה סרוגה, כדרך יראי שמים, כי לפי הרוח שספג בבית נהג גם בצבא ושמר על מצוות מסורת אבותיו ללא פשרות. הוא התפלל בוקר, צהריים וערב אפילו על חשבון מנוחתו, או זמן השינה. הוא דאג תמיד שיהיה לו "מניין" והיה גאה בדרכו זו גם בין החיילים החילוניים. ביום ב' בטבת תשל"א (30.12.1970) נפל בעת מילוי תפקידו בנאות הכיכר שבערבה והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה.